

Tugiteenused perepõhise asendushoolduse pakkujatele 2023

Taustakirjeldus ja mõisted

Iga laps peaks elama kodus, oma pere juures. Kahjuks ei ole see alati võimalik. On olukordi, kus vanemad ei tule ka hoolimata abistavatest teenustest lapse kasvatamisega toime, kodune keskkond on lapsele ohtlik ning laps tuleb perest eraldada. Kui laps ei saa mingil põhjusel edasi oma sünniperes elada, siis on Eestis olemas kolm võimalust:

- lapsele **eestkostja** määramine, kes võtab lapse enda perre kasvatada ning on tema seaduslik esindaja (reguleerib perekonnaseadus (PKS));

- **asendushooldusteenusele** suunamine - teenuse osutaja on **hoolduspere, perekodu või asenduskodu**, lapse seaduslik esindaja on kohalik omavalitsus (reguleerib sotsiaalhoolekande seadus (SHS))

- lapse uude perekonda **lapsendamine** – laps on samaväärne pereliige nagu bioloogilised lapsed (reguleerib perekonnaseadus (PKS)).

Asendushooldus – lapse hooldamine ja kasvatamine väljaspool tema bioloogilist perekonda: lapse paigutamine eestkostja perekonda või asendushooldusteenusele suunamine (hoolduspere, perekodu, asenduskodu) ning lapsendamine. Asendushooldus peab olema lapse parimates huvides ning valitud hoolduse vorm peab vastama individuaalsetele vajadustele (Asendushoolduse Roheline raamat, 2014)

Asendushooldusteenus – kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on pika- või lühiajaliselt lapse heaolu ja õiguste tagamine, lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine, lapsele turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena. Asendushooldusteenuse osutaja on hoolduspere, perekodu või asenduskodu (SHS § 455).

Perekodu – asendushooldusteenuse osutaja, kes osutab teenust kuni kolme perevanemaga peres, kus on samal ajal kuni kuus last (SHS § 457) .

Asenduskodu – asendushooldusteenuse osutaja, kes osutab teenust kasvatajatega peres, kus on samal ajal kuni kuus last (SHS § 458).

Hoolduspere – asendushooldusteenust osutav sobivaks hinnatud pere. Hoolduspere kasvatab lepingu alusel last, kes ei kuulu pere liikmete hulka.¹

Kasupere – käesoleva hanke raames mitteametlik koondnimetus hooldus-, eestkoste- ja lapsendajaperede kohta.

Järelhooldusteenus – kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on asendushoolduselt ja eestkostelt lahkuva isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute

---

¹ Käesolevas hankes loetakse hoolduspereks ka perekonnas hooldajad.

jätkamise toetamine (SHS § 4515). Järelhooldusteenust võib osutada ka pere- või asenduskodu.

31.12.2021 elas Eestis asutusepõhisel **asendushooldusel** ehk pere- ja asenduskodudes **784 last** (neist asendushooldusteenusel perekodus 535 ja asendushooldusteenusel asenduskodus 249 last). Hooldusperedes (sh perekonnas hooldamisel) elas 31.12.2021 seisuga 148 last. 2021. aasta detsembris kasvas eestkosteperes 1277 last ja noort, kellest alaealisi oli 1165 ja 18-aastaseid või vanemaid 112. 2021. aasta lõpu seisuga oli Eestis kokku 37 pere- ja asenduskodu.

Lapse jaoks on kindlasti parem kasvada pere keskel kui asutuses. Seetõttu on riiklik poliitika asendushoolduse valdkonnas suunatud sellele, et suurendada perepõhise asendushoolduse osakaalu ning ühtlasi arendada selle kvaliteeti.

Riiklikul tasandil on täna reguleeritud lapsendaja- ja hooldusperede hindamise ja ettevalmistamise protsess – perede sobivust hindavad Sotsiaalkindlustusameti spetsialistid (sh viies läbi põhjaliku pere-uuringu) ning pered läbivad ettevalmistava PRIDE-koolituse. Eestkosteperede osas ühtset süsteemi eelhindamiseks ei ole, kohus ja kohalik omavalitsus annavad vabas vormis hinnangu eestkostja sobivusele. Kui laps on perre jõudnud, ei ole kohustuslikku tugisüsteemi ette nähtud rohkem kui hooldusperede puhul lastekaitsetöötaja külastused paar korda aastas. Perede jaoks on olemas toetavaid teenuseid ja koolitusi (alates 2016. aastast on ESFi vahendite toel pakkunud Sotsiaalkindlustusamet mitmesuguseid grupe ja individuaalseid nõustamisteenuseid ning Tervise Arengu Instituut korraldanud koolitusi), kuid need ei ole seni piisavalt süsteemsed, et pere toimetulekut järjepidevalt lapse kasvatamisel toetada. Seetõttu on vajalik edaspidi kujundada perede tugisüsteem selliseks, et see sisendaks perele turvatunnet ja igal perel oleks kodulähedane, stabiilne, mugavalt kättesaadav võimalus info saamiseks ja nõu küsimiseks, samuti võimalused teiste peredega suhtlemiseks ja kogemuste vahetamiseks. Samuti sooviksid pered stabiilset inimest, kellelt vajadusel nõu küsida, eriti siis, kui laps on alles hiljuti perre saabunud. Võimalus vajaduspõhiseks nõustamiseks (soovitavalt ühe sama stabiilse kontaktisiku poolt) peaks säilima kogu lapse kasvatamise aja, samas on eesmärgiks ka pere suunamine iseseisva toimetuleku poole ning õpitud abituse vältimine. Käesoleva hanke raames tellib Tellija teenuste osutamist sellisel moel, mis oleks süsteemne, ühtlase kättesaadavusega üle Eesti ja iga individuaalse pere vajadustele keskenduv.

Tellija ootab, et Täitja aitaks oma tegevusega igati kaasa perepõhise asendushoolduse osakaalu suurenemisele ja asendushoolduse valdkonnast positiivse kuvandi loomisele.

1. Hanke eesmärk ja lühikirjeldus

1.1. Käesolevas hankes soovib hankija

1.1.1 hooldus-, eestkoste- ja lapsendajaperedele järgmiste tugiteenuste osutamist:

1.1.1.1 Peretoe teenus

1.1.1.2 Mentorlus

1.1.1.3 Tugigrupid

1.1.1.4 Psühholoogiline nõustamine või individuaalne supervisioon

1.2 Lisaks nimetatud teenustele peab Täitja tagama kodulehe, telefoni, e-posti aadressi ja teenuste osutamiseks sobivate ruumide olemasolu ning valdkondliku info andmise pöördujatele (sh teavituskohatumiste raames) (vt täpsemalt allpool).

1.3 Teenuste eesmärgid

1.3.1 Teenused on vajalikud, et toetada asendushooldust pakkuvaid perekondi lapse kasvatamise ajal, et koostöös perega jälgida nende toimetulekut, toetada peret ning ennetada ja abistada võimalike probleemide lahendamise leidmisel.

2 Teenuste kirjeldus

2.1 Peretoe teenus

- 2.1.1 Teenuse eesmärk on koostöös perega jälgida pere toimetulekut ja vajadusi ning aidata kaasa kasupereks olemisega või lapse kasvatamisega seotud küsimuste või probleemide lahendamisele.
- 2.1.2 Peretoe teenust osutab peretoetaja.
- 2.1.3 Peretoe teenust pakutakse kahel viisil:
- 2.1.3.1 Pere kohanemise toetamiseks;
  - 2.1.3.2 Vajaduspõhiseks pere toetamiseks.
- 2.1.4 Pere kohanemise toetamisel on peretoe teenuse eesmärgiks lapse ja pere sujuv kohanemine ja suhete loomine üksteisega ning stabiilse igapäevase elurütmiga saavutamine. Peretoetaja aitab perel toime tulla kohanemisperiodil ette tulla võivate küsimuste ja raskustega. Täpsemalt on teenuse eesmärgid ja tegevused kohanemisperiodil kirjeldatud peretoe teenuse kokkuleppes.
- 2.1.5 Kohanemiseks osutatakse peretoe teenust ühe aasta jooksul alates uue lapse perre tulekust. Teenusega võib alustada 1 kuu enne lapse perre tulekut. Kohanemiseks mõeldud peretoe teenust osutatakse igale hooldus-, eestkostevõi lapsendajaperele, kes seda soovib.
- 2.1.6 Vajaduspõhist peretoe teenust osutatakse, kui peres on tekkinud vajadus põhjalikuma toetuse järele pärast lapse viibimist peres juba kauem kui 1 aasta. Teenust osutatakse kuni 1 aasta jooksul alates teenuse osutamisest (ühe või mitme perioodina). Vajaduspõhist peretoe teenust osutatakse vaid KOV suunamise alusel. Lapsendajate puhul osutatakse teenust ka ilma KOV suunamiseta. Vajaduspõhise peretoe teenuse eesmärgid tulenevad KOV suunamisest ning lepitakse kokku peretoe teenuse kokkuleppes.
- Punkti 2.1.7 on muudetud ja täiendatud 25.11.2022**
- 2.1.7 Pered, kes olid teenusel eelmiste, 2021. ja 2022. aasta samasisuliste riigihangete alusel, on õigus saada teenust jätkuvalt, seejuures arvestatakse summaarset kestust nii 2021. aasta ja 2022. aasta hanke kui ka käesoleva hanke alusel järgnevalt:
- 2.1.7.1 Kohanemiseks peretoe teenuse kogukestus ei tohi ületada tehnilise kirjelduse punktis 2.1.5 määratud mahtu ühe lapse kohta;
  - 2.1.7.2 Vajaduspõhise peretoe kestus ei tohi ületada punktis 2.1.6 määratud mahtu pere kohta. Seejuures ei võeta arvesse 2022. hanke üleminekusätete alusel osutatud teenuse lisamahtu;
  - 2.1.7.3 Kui teenuse osutamisel on tekkinud lünk tellijast tingitud põhjustel, arvestatakse see periood teenuse mahust välja. Kõigi 31.10.22 seisuga peretoe teenusel olnud perede maksimaalsele lubatud teenuse mahule lisatakse 2 kuud².
- 2.1.8 KOV suunamine peretoe teenusele ja teenuse alustamise protsess:

---

² Nt kui pere maksimaalne teenusemaht peaks lõppema 31.12.22, siis loetakse teenuse tegelikuks maksimaalse teenusemahu lõppkuupäevaks 28.02.23.

- 2.1.8.1 KOVi lastekaitsetöötaja (koostöös perega ja lapsega) hindab pere teenuse vajadust ja planeerib peretoe teenuse vajaduse juhtumiplaanis või täidab teenusele suunamise vormi (Lisa 8). Vajaduspõhise peretoe teenuse puhul märgib KOV lastekaitsetöötaja ka teemad ja probleemkohad, millega peretoe teenuse puhul tuleb tegeleda ning lisab ka teenuse eesmärgid;
  - 2.1.8.2 KOVi lastekaitsetöötaja pöördub Tellija kontaktisiku poole, edastades konfidentsiaalsel viisil³ väljavõtte juhtumiplaani osast, kus on märgitud pere andmed ja peretoe teenuse vajalikkus või teenusele suunamise vormi (Lisa 8) ning info, millist teenuseosutajat soovitakse;
  - 2.1.8.3 Tellija kontaktisik kontrollib suunamise vastamist nõuetele (pere kuulumine sihtgruppi ning teenuse vajalikkuse põhjendatus juhtumiplaanis/suunamisvormis);
  - 2.1.8.4 Tellija kontaktisik edastab pere ja KOVi poolt soovitud teenuseosutajale pere andmed, mis on vajalikud teenusega alustamiseks.
  - 2.1.8.5 Täitja võtab perega ühendust esimesel võimalusel pärast vastava info saamist tellija kontaktisikult. Kui teenusega alustamisel esineb takistusi, teavitab täitja sellest tellija kontaktisikut.
  - 2.1.8.6 Teenuse osutamiseks sõlmitakse koostöölepe Täitja ja pere vahel, milles fikseeritakse koostöö eesmärgid ja põhimõtted. Koostöölepe (Lisa 6 ja 7) on (koos punktis 2.1.8.1. kirjeldatud osaga KOVi juhtumiplaanist või suunamisvormiga) aluseks teenuse rahastamisele. Osapooled võivad kokkulepet kohandada vastavalt sellele, kas tegemist on hooldus-, eestkoste või lapsendajaperega ning muudes kokkulepitud aspektides, arvestades, et kokkulepe oleks kooskõlas õigusaktidega ning teenuse eesmärkidega.
  - 2.1.8.7 Täitja valib perele eelistatavalt peretoeaja, kes saab vajadusel perega silmast silma kohtuda (st elab piisavalt lähedal või on valmis sõitma vajalikke vahemaid).
- 2.1.9 Pere peretoe teenusele suunanud KOV toetab pere vastavalt pere vajadustele mh järgmiselt:
- 2.1.9.1 külastab last ja kohtub lapsega (sh privaatsetl) lapse õiguste tagamise ja lapse heaolu ning arengu hindamise eesmärgil vastavalt sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud tingimustele (võimalusel sagedamini, et lapse elukäiguga paremini kursis olla). Täiendab lapse juhtumiplaani koostöös pere ja lapsega;
  - 2.1.9.2 annab perele lapse heaolu ja arengu tagamiseks olulist informatsiooni lapse kohta;
  - 2.1.9.3 hindab lapse bioloogiliste vanemate või teiste lähedaste olukorda ja vanemlikke oskusi, et planeerida lapse kohtumisi lähedastega või tagasipöördumist bioloogiliste vanemate juurde;
  - 2.1.9.4 tagab võimaluse korral lapse ja tema vanema(te) või teiste lähedaste vaheliste suhete säilimise ning toetab lapse ja tema vanema(te) või teiste lähedaste vahelisi suhteid, sh korraldab nende kohtumisi selleks sobivas kohas. KOV tagab lapse ja bioloogilise pere suhtlemise last toetaval moel. KOV viibib esimese kohtumise juures, vajadusel ka järgmiste kohtumiste juures. KOV korraldab edasiste suhtlemiskordade tingimused sh suhtlemise järelevalve. Juhul kui pere soovib ja on selleks valmis ning lapse bioloogiliste sugulaste seisund seda võimaldab, võivad KOV ja pere kokku leppida, et KOV ei pea osalema lapse kohtumistel bioloogiliste sugulastega või teiste lähedastega;

³ Juhtumiplaani nägemiseks STARis volituse tegemine, juhtumiplaani väljavõtte või suunamisvormi edastamine krüpteeritult.

- 2.1.9.5 on lapse vanema(te) jt lähedaste kontaktisikuks kõigis lapsega seonduvates küsimustes;
- 2.1.9.6 tagab lapsele tema vajadustest lähtuvalt vajalike teenuste kättesaadavuse.
- 2.1.10 Peretoe teenuse jooksul on perele tagatud pidev võimalus pöörduda peretoetaja poole. Peretoetaja võtab perega ka omal algatusel ühendust, et jälgida pere käekäiku. Kohtutakse ja suheldakse vastavalt pere vajadusele ja eelistustele kontaktkohtumistena või kaugtoel (telefoni või interneti teel). Pere teenusele tulekust (koostööleppe allkirjastamisest) arvates võtab peretoetaja perega ühendust esimese 3 kuu jooksul vähemalt iga nädal (kas kontaktkohtumisena või suhtlemisena telefoni teel või interneti teel vms), edaspidi vähemalt 2 korda kuus. Kui pere seda vajab, kohtutakse ja suheldakse sagedamini.
- 2.1.11 Peretoetaja toetab peret asendushooldusega seotud küsimustes. Peretoetaja ei võta üle KOV lastekaitsetöö, juhtumikorralduse või teiste KOV teenuste (nt peretöötaja, pere tugiisik) rolli. Kui selline ootus või olukord tekib, suhtleb Täitja KOViga ja vajadusel SKA laste heaolu osakonnaga, et täpsustada peretoe teenuse sisu ning vajadusel kaasata ka muid meetmeid pere toetamiseks.
- 2.1.12 Ka juhul, kui teenust osutatakse ilma KOV suunamiseta, teavitab Täitja KOVi teenusega alustamisest ning antakse regulaarselt (vähemalt kord kvartalis) KOVile ülevaade teenuse kulgemisest, edusammudest ning raskustest (va lapsendajapere puhul, kui pere seda ei soovi).
- 2.1.13 Kui peretoe teenus lõpetatakse enne käesoleva hankelepingu lõppu, siis vormistavad osapooled lõpetamise kirjalikult. Täitja edastab koos igakuise aruandlusega Tellijale info eelmisel kuul lõpetatud peretoe teenuste kohta. Kui teenus lõpetati kuu keskel, makstakse vastaval kuul peretoe teenuse pearaha proportsionaalselt.
- 2.1.14 Peretoe teenus kriisihoidusperele (KHP)⁴ ja erihoidusperele (EHP)**
- 2.1.14.1 Kui peretoe teenust osutatakse perele, kes osutab KHP või EHP teenust Sotsiaalkindlustusameti hanke alusel, siis ei ole peretoe teenuse osutamiseks vaja kohaliku omavalitsuse suunamist.
- 2.1.14.2 Kui KHP või EHP soovib kasutada peretoe teenust käesoleva lepingu raames, siis:
- 2.1.14.2.1 Sotsiaalkindlustusameti lepingupartnerina KHP/EHP teenust koordineeriva organisatsiooni esindaja võtab ühendust Täitjaga, esitab teenuse soovi ning kinnitab pere osalust KHP/EHP projektis;
- 2.1.14.2.2 Kui KHP/EHPsse paigutatakse uus laps, teavitab koordineeriva organisatsiooni esindaja peretoetajat sellest hiljemalt paigutusele järgneval päeval.
- 2.1.14.3 Kriisihoidusperele ja erihoidusperele peretoeteenuse osutamisel peretoetaja lisaks käesolevas lepingus kirjeldatule:
- 2.1.14.3.1 Kui laps on perre paigutatud, suhtleb perega vähemalt 1 kord nädalas, muul ajal vastavalt pere vajadusele.
- 2.1.14.3.2 Kui laps on perre paigutatud, külastab peret vähemalt 1 kord iga 30 päeva jooksul, muul ajal vastavalt pere vajadusele.

---

⁴ Siin mõeldakse kriisihoiduspereleid, kes saavad valmisolekutasu ja on kohustatud võtma lapse kriisihoidusele lühikese etteteatamisega (2 tundi).

- 2.1.14.3.3 Peretoetaja suhtleb KHP/EHP teenust koordineeriva organisatsiooni esindajaga vähemalt 1 kord kuus, et anda ülevaadet pere vajaduste kohta koolituste ja lisateenuste järele ja muudes küsimustes.

2.1.15 Peretoetaja peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:

- 2.1.15.1 (a) vähemalt Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tasemele 6 vastav hariduslik kvalifikatsioon (bakalaureusekraad või rakenduskõrgharidus) sotsiaal- või kasvatusteadustes või (b) vähemalt Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tasemele 6 vastav hariduslik kvalifikatsioon muus valdkonnas tingimusel, et on olemas vähemalt 3-aastane hooldus-, eestkoste- või lapsendajaperedega töötamise kogemus (nt perede nõustamine, koolitamine, superviseerimine);
- 2.1.15.2 varasem kokkupuude perepõhise asendushoolduse valdkonnaga (kas tööalane või lapsendaja-, hooldus- või eestkosteperena või muul viisil kokkupuude);
- 2.1.15.3 teda ei ole kõrvaldatud eestkostja ega hooldaja kohustuste täitmisest ja tema osas ei ole kohus piiranud või ära võtnud hooldusõigust (nõude vastavust kontrollib Täitja enne lepingu sõlmimist);
- 2.1.15.4 ei tohi olla ametnik samas kohalikus omavalitsuses (Tallinna puhul linnaosavalitsuses), kes pere teenusele suunas või kes on lapse eestkostja või pere elukohajärgne omavalitsus, juhul kui on oht rollikonfliktiks või huvide konfliktiks (kooskõlastab Tellija);
- 2.1.15.5 sobib isikuomadustelt ja väärtushinnangutelt peretoetajaks (sobivust hindab Täitja).
- 2.1.15.6 Peretoetajal peab olema kompetents järgmistes valdkondades:
- 2.1.15.6.1 Asendushoolduse valdkonna tundmine, sh juriidiline raamistik, osapooled ja rollid;
  - 2.1.15.6.2 Traumateadlikkus, traumapädevus;
  - 2.1.15.6.3 Lapse arenguetappide ja arengupsühholoogia tundmine (sh kiindumussuhe);
  - 2.1.15.6.4 Vanemlike oskuste, kaasaegsete lastekasvatuspõhimõtete tundmine (positiivne vanemlus);
  - 2.1.15.6.5 Eesti lastekaitseüsteemi tundmine;
  - 2.1.15.6.6 Suhtlemise, nõustamise, lahenduskeskse lähenemise pädevus;
  - 2.1.15.6.7 Enesejuhtimise, eneseanalüüsi, enesehindamise pädevus.
- 2.1.15.7 Kompetentside olemasolu kirjeldatakse CVs ning tõendatakse vastavate dokumentidega.
- 2.1.15.8 Peretoetaja osaleb Täitja poolt korraldatavates supervisioonides ja koolitustel.
- 2.1.15.9 Peretoe teenust ei tohi osutada isik, kes samal ajal saab ise vajaduspõhist peretoe teenust.
- 2.1.15.10 Isik ei tohi osutada peretoe teenust samale isikule (ega tema leibkonnakaaslasele), kes osutab talle endale (või tema leibkonnakaaslasele) peretoe teenust.

- 2.1.16** Peretoetaja ei tohi osutada samaaegselt samale isikule nii peretoe teenust kui ka mentorlust.

2.2 Jätkutugi

- 2.2.1 Teenuseosutaja tagab perega kontakti hoidmise ka siis, kui peretoe teenus on lõppenud. Kontakti hoidmine peab hõlmama vähemalt pere teavitamist toimuvatest tugigruppidest ja teistest teenuseosutaja poolt peredele pakutavatest võimalustest. Kui ilmneb pere suurem abivajadus, pöördub teenuseosutaja (kokkuleppel perega) KOVi poole, et teavitada KOVi pere abivajadusest ning tutvustada KOVile oma võimalusi pere toetamiseks.

2.3 Mentorlus

- 2.3.1 Teenuse eesmärk on pakkuda perele kogemuslikku nõustamist enne lapse perre tulekut või konkreetsete keeruliste olukordade puhul. Mentor vahendab teadmisi ja isiklikku kogemust, soovib alternatiive, toetab ja nõustab peret oma kompetentsi piires.
- 2.3.2 Teenuse vajaduse kohta info saamisel võtab mentor perega ühendust hiljemalt kolme tööpäeva jooksul pöördumisest arvates. Mentor kohtub perega kontaktkohtumisena või kaugtoel vastavalt perega kokkulepitud viisile, ajale, kohale ja sagedusele.
- 2.3.3 Ühele perele võib osutada mentorlust kuni 4 korda kvartalis.
- 2.3.4 Mentorlusteenust võib osutada kuni 2 korda ka perele, kes ei ole veel hinnatud, kuid kellel on huvi saada hooldus- või lapsendajapereks ja ka perele, kes on hinnatud, kuid vajab mentorlust enne lapse perre tulekut.
- 2.3.5 Mentor osaleb Täitja poolt korraldatavates supervisioonides ja koolitustel.

2.3.6 Mentor peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:

- 2.3.6.1 (a) vähemalt Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tasemele 6 vastav hariduslik kvalifikatsioon (bakalaureusekraad või rakenduskõrgharidus) sotsiaal- või kasvatusteadustes või (b) omab kogemust nõustamise või koolitamisega ning omab vähemalt kesk- või keskeriharidust või (c) on läbinud nõustamisalaseid täienduskoolitusi ning omab vähemalt kesk- või keskeriharidust;
- 2.3.6.2 vähemalt 2-aastane isiklik kogemus lapsendajana, hooldusperena/perekonnas hooldajana või eestkostjana või ühe perevanemaga perekodus perevanemana;
- 2.3.6.3 teda ei ole kõrvaldatud eestkostja ega hooldaja kohustuste täitmisest ja tema osas ei ole kohus piiranud või ära võtnud hooldusõigust (nõude vastavust kontrollib Täitja enne lepingu sõlmimist);
- 2.3.6.4 ei tohi olla ametnik samas kohalikus omavalitsuses (Tallinna puhul linnaosavalitsuses), kes pere teenusele suunas või kes on lapse eestkostja või pere elukohajärgne omavalitsus, juhul kui on oht rollikonfliktiks või huvide konfliktiks (kooskõlastab Tellija);
- 2.3.6.5 sobib isikuomadustelt ja väärtushinnangutelt mentoriks (sobivust hindab Täitja).

2.4 Tugigrupid peredele

- 2.4.1 Hooldus-, eestkoste- ja lapsendajaperedele suunatud tugigrupi eesmärk on pakkuda peredele regulaarse kooskäimise võimalust ja aidata leida võimalusi lastega seotud suhte-, kasvatus-, kooli- vm küsimuste või probleemide lahendamiseks ning toimetuleku tõstmiseks kasutades ekspertide nõuandeid ja grupiressurssi.
- 2.4.2 Tugigruppi viib läbi valitud teemat valdav (kas tulenevalt oma haridusest või töökogemusest) spetsialist. Täitja vastutab kompetentsete spetsialistide kaasamise eest tugigruppide läbiviimisesse. Tellijal on õigus nõuda tugigruppi läbi viivate spetsialistide kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente.
- 2.4.3 Soovituslikult moodustatakse eraldi tugigrupid hooldusperedele, eestkosteperedele ja lapsendajaperedele, et grupiliikmete kogemused ja neid puudutavad teemad oleksid sarnased ning seeläbi oleks grupikohtumiste kasutegur võimalikult kõrge.
- 2.4.4 Grupis peab osalema vähemalt 6 kasuperet. Erandjuhtudel (Tellijaga eelnevalt kooskõlastades) võib osaleda alates 4 kasuperest (nt hajaasustusega piirkondades, saartel jms).
- 2.4.5 Tugigruppe võib korraldada kontaktkohtumistena või veebipõhiselt.
- 2.4.6 Kontaktkohtumisena grupikohtumise pikkus on vähemalt 4 akadeemilist tundi (1,5 h + 1,5 h, st 180 minutit). Kui tugigrupp on veebipõhine, võib kestvus olla lühem kui 4 akadeemilist tundi.
- 2.4.7 . Kui ühe kohtumise pikkus on rohkem kui 180 minutit, ei suurene seetõttu kohtumise eest makstav tasu. Kui veebipõhise tugigrupi kestvus on lühem kui 180 minutit, tasub Tellija kohtumise eest vastavalt proportsionaalselt vähem.
- 2.4.8 Saartel toimuvate tugigruppide eest tasub Tellija koefitsiendiga 1,5.
- 2.4.9 Täitja peab läbi viima vähemalt 1 tugigrupi kvartalis. Maksimaalselt maksab Tellija ühele Täitjale 10 tugigrupi eest kvartalis.
- 2.4.10 Täitjad vahetavad infot ja teevad koostööd omavahel ja Tellijaga, et tagada tugigruppide kättesaadavus peredele kõigis Eesti piirkondades.

2.5 Psühholoogiline nõustamine või individuaalne supervisioon

- 2.5.1 Teenuse eesmärk on aidata kaasa kasupereks olemisega või lapse kasvatamisega seotud küsimuste või probleemide lahendamisele. Teenus sisaldab ühe või mitme pereliikme nõustamist, sh probleemi olemuse väljaselgitamist, pere ressursside leidmist, psühholoogilise abi kavandamist ja vajadusel erialaspetsialistide konsultatsioonile suunamist või teraapia soovitamist. Psühholoogilist nõustamist viib läbi psühholoogi ettevalmistusega inimene, individuaalset supervisiooni viib läbi superviisorite väljaõppe läbinud nõustaja.
- 2.5.2 Psühholoogilise nõustamise teenust või individuaalset supervisiooni osutatakse üldjuhul kontaktkohtumisena.

2.5.3 Teenust osutatakse kuni 6 akadeemilist tundi ühe pere kohta hankelepingu perioodi jooksul.

2.5.4 Psühholoogilise nõustamise teenust osutav isik peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:

- 2.5.4.1 vähemalt Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tasemele 6 vastav hariduslik kvalifikatsioon (bakalaureusekraad või rakenduskõrgharidus) psühholoogias;
- 2.5.4.2 varasem kokkupuude perepõhise asendushoolduse valdkonnaga (kas tööalane või lapsendaja-, hooldus- või eestkosteperena või muul viisil kokkupuude);
- 2.5.4.3 teda ei ole kõrvaldatud eestkostja ega hooldaja kohustuste täitmisest ja tema osas ei ole kohus piiranud või ära võtnud hooldusõigust (nõude vastavust kontrollib Täitja enne lepingu sõlmimist);
- 2.5.4.4 ei tohi olla ametnik samas kohalikus omavalitsuses (Tallinna puhul linnaosavalitsuses), kes pere teenusele suunas või kes on lapse eestkostja või pere elukohajärgne omavalitsus, juhul kui on oht rollikonfliktiks või huvide konfliktiks (kooskõlastab Tellija);

2.5.5 Individuaalset supervisiooni osutav isik peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:

- 2.5.5.1 vähemalt Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tasemele 6 vastav hariduslik kvalifikatsioon (bakalaureusekraad või rakenduskõrgharidus);
- 2.5.5.2 on läbinud superviisori väljaõppe vastavalt ANSE (Association of National Organisations of Supervision in Europe) standardile või mõne muu rahvusvaheliselt tunnustatud väljaõppe ning omab vastavat tunnistust;
- 2.5.5.3 omab kogemust superviisorina ajavahemikus 2018-2022, kokku vähemalt nelja individuaalse supervisiooniprotsessi läbiviimisel, seejuures loetakse üheks supervisiooniprotsessiks protsessi, mis hõlmab individuaalset supervisiooni vähemalt nelja kohtumisega;
- 2.5.5.4 varasem kokkupuudet perepõhise asendushoolduse valdkonnaga (kas tööalane või lapsendaja-, hooldus- või eestkosteperena või muul viisil kokkupuude);
- 2.5.5.5 teda ei ole kõrvaldatud eestkostja ega hooldaja kohustuste täitmisest ja tema osas ei ole kohus piiranud või ära võtnud hooldusõigust (nõude vastavust kontrollib Täitja enne lepingu sõlmimist);
- 2.5.5.6 ei tohi olla ametnik samas kohalikus omavalitsuses (Tallinna puhul linnaosavalitsuses), kes pere teenusele suunas või kes on lapse eestkostja või pere elukohajärgne omavalitsus, juhul kui on oht rollikonfliktiks (rollikonflikti ohtu hindab Sotsiaalkindlustusamet).

2.6 Teavituskohatumised

2.6.1 Täitja peab vähemalt kord kvartalis võimaldama kohtumise peredele, kes huvituvad perepõhise asendushoolduse valdkonnast, kus viibib kohal Täitja esindaja, kes annab pöördujatele infot kasupereks saamise võimaluste ja tingimuste kohta ning tugiteenuste kohta, et leida ja julgustada uusi hooldusperesid. Kohtumisi võib korraldada iga Täitja eraldi või ühiselt või koostöös SKAga või kohaliku omavalitsusega või teiste koostööpartneritega.

2.7 Teenuste osutamise korraldamine

2.7.1 Täitjal peab olema teenuste osutamiseks:

- 2.7.1.1 Tugigruppide korraldamiseks ja individuaalseteks kohtumisteks sobivad ruumid või ruumide kasutamise võimalus teenuste osutamiseks.
- 2.7.1.2 Kodulehekülj. Koduleheküljel peab olema vähemalt: organisatsiooni nimi ja kontaktandmed; info teenuste kohta, mida organisatsioon lepingu raames peredele pakub, sh teenuseid osutavate isikute andmed (vähemalt nimi, asjakohase kvalifikatsiooni kirjeldus, soovitatavalt ka pilt); (eel)info toimuvate tugigruppide kohta ja juhised neis osalemiseks; lingid olulisele asendushooldust puudutavale infole (SKA ja www.tarkvanem.ee/kasupere koduleht);
- 2.7.1.3 Kontakttelefon. Kontakttelefonile peab olema võimalik helistada vähemalt kolmel päeval nädalas, nii hommikustel kui õhtustel aegadel. Kontakttelefoni kaudu peavad helistajad saama infot vähemalt osutatavate teenuste kohta ning üldist valdkondlikku avalikult kättesaadavat infot ja juhendamist selle leidmiseks või edasisteks pöördumisteks;
- 2.7.1.4 E-posti aadress. E-posti aadressile saabunud päringule tuleb esmane vastus anda hiljemalt järgmisel tööpäeval päringu saamisest. E-posti aadressi kaudu peavad pöördujad saama infot vähemalt osutatavate teenuste kohta ning üldist valdkondlikku avalikult kättesaadavat infot ja juhendamist selle leidmiseks või pöördumisteks;
- 2.7.1.5 Projektijuht;
- 2.7.1.6 Teenuste osutamiseks vajalik meeskond: pakkumise esitamise ajal vastavalt pakkumuskutse punktis 2.7 sätestatule, lepingu täitmise ajal vastavalt vajadusele.

2.7.2 Hankelepingu raames pakutavad teenused on perele tasuta.

2.7.3 Teenuste osutamisel seatakse esikohale lapse ja pere vajadused.

2.7.4 Täitja korraldab teenuste osutamise spetsialisti poolt, kes vastab hanke alusdokumentides kirjeldatud kvalifikatsiooninõuetele.

2.7.5 Täitja võib kaasata lepingu täitmisse isikuid, kes ei ole pakkumuse esitamise ajal pakkuja meeskonnas. Täitja esitab enne täiendava isiku kaasamist lepingu täitmisse Tellijale vastava isiku kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid. Isik võib asuda lepingu alusel teenuseid osutama pärast Tellijalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kinnituse saamist. Tugigruppide puhul ei pea Täitja täiendava isiku kaasamist Tellijaga kooskõlastama, küll aga võib Tellija küsida tugigruppide läbiviija kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente.

2.7.6 Täitja lepib Tellija kontaktisikuga kokku koostööpõhimõtted perede teenustele suunamise ja teenustest teavitamise osas.

2.7.7 Täitja tagab, et teenuseid osutavad spetsialistid ei avalikusta konfidentsiaalset infot pere kohta ilma seadusest tuleneva aluseta, järgivad andmete töötlemisel isikuandmete töötlemise regulatsioone, samas tunnevad ja järgivad lastekaitse põhimõtteid ning täidavad abivajavast lapsest teatamise kohustust (lapse/pere abivajaduse korral edastatakse info KOV-le).

2.7.8 Perele tuleb tagada teenused kas eesti või vene keeles vastavalt pere vajadusele.

2.7.9 Täitja teavitab kohalikke omavalitsusi oma pakutavatest teenustest ning koostöövõimalustest.

2.7.10 Individuaalteenuseid võib kaugtoel (st telefoni, interneti teel vms) läbi viia vaid eelneval kokkuleppel kliendiga ja vaid juhul kui kliendil on kaugtoel nõustamiseks olemas vastavad vahendid, võimalused ning oskused. Kui teenuse ajal selgub, et kaugtoel nõustamist ei ole siiski võimalik läbi viia, (kliendile ei sobi suhtlemise viis, kanal või kliendil ei ole vahendeid, võimalusi

ja piisavalt oskusi) tuleb järgmised teenuse seansid kokku leppida kontaktkohtumistena.

2.7.11 Projektijuht

2.7.11.1 Projektijuht vastutab kõikide lepingu täitmisega seotud toimingute eest, sh täpsete arvete ja aruannete tähtaegse ja nõuetekohase esitamise eest. Projektijuhi vahetumisel või ajutisel eemal olemisel peab olema tagatud teise vastutaja olemasolu, kes vastab tehnilises kirjelduses ja lepingus toodud nõuetele ja on pakkumuses toodud isikuga vähemalt samaväärse kogemusega.

2.7.11.2 Taitja projektijuhile esitatavad nõuded:

- 2.7.11.2.1 Vähemalt Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tasemele 6 vastav hariduslik kvalifikatsioon (bakalaureusekraad või rakenduskõrgharidus);
- 2.7.11.2.2 Vähemalt 3-kuuline projektijuhtimise kogemus;
- 2.7.11.2.3 Teda ei ole kõrvaldatud eestkostja ega hooldaja kohustuste täitmisest ja tema osas ei ole kohus piiranud või ära võtnud hooldusõigust.